

Telemark
FYLKESKOMMUNE

HANDLINGSPLAN

TELEMARK UNGDOMSRÅD
2026

Basert på innspill samlet fra
ungdommene i Telemark

INNHold

Innledning	s. 3
Ungdomsdemokrati og Medvirkning	s. 4
Samferdsel	s. 6
Utdanning og kompetanse	s. 7
Folkehelse	s. 9
Klima og miljø	s. 11
Kultur	s. 12

2026

HANDLINGSPLAN

TELEMARK UNGDOMSRÅD

Dette er Telemark Ungdomsråd sin offisielle handlingsplan for 2026. Programmet er laget primært etter innspill samlet fra Telemark Ungdomsting som var i oktober 2025. Dokumentets kapitler er knyttet til fylkeskommunen sine handlingsområder innenfor samfunnsutvikling. Disse kapitlene er knyttet opp mot FNs bærekraftsmål. Telemark ungdomsråd har derfor utarbeidet denne handlingsplanen for å tale på vegne av all ungdom i saker som angår dem.

UNGDOMSDEMOKRATI OG MEDVIRKNING

Telemark ungdomsråd som et rådgivende organ burde fungere som et knutepunkt for alle organisasjoner, og grupper som ungdommer i fylket vårt deltar i. Dette omfavner ungdom i opplæring, arbeid og de som er utenfor ordinær opplæring og arbeidsliv. Det er viktig at vi bygger opp demokratiske verdier, og viser ungdommen vår at vi både har en viktig stemme, og et system for å bli hørt.

Telemark ungdomsråd vil derfor at:

1. Det skal være godt samarbeid mellom TU, lokale råd, elevråd og andre medvirkningsinstanser
2. Ungdom skal ha god informasjon om hvordan og hvor de kan delta, påvirke og ytre seg.
3. Ungdomsrådet skal sørge for at arbeidet vårt er synlig og tilgjengelig for all ungdom.
4. Ungdomsrådet skal i større grad delta i debatter og uttale seg på vegne av ungdom.
5. Det skal arrangeres årlige nasjonale møter mellom fylkesungdomsrådene.
6. Det skal opprettes et nasjonalt ungdomsråd som samler innspill fra hele landet.
7. Kunnskap og informasjon om hva et ungdomsråd er, samt hvordan vi jobber skal være lett tilgjengelig.
8. Det skal årlig arrangeres erfaringsdelingsarenaer for elevråd, i tillegg til at alle de lokale ungdomsrådene skal besøkes.
9. Ungdomsrådet skal sørge for å dele informasjon om aktuelle høringer og saker slik at ungdom i fylket har anledning til å påvirke.
10. Ungdomsrådet skal sørge for å uttale seg i flere saker enn bare de som direkte angår ungdom.

11. Ungdomsrådet skal årlig gjennomføre arbeid med handlingsplanen gjennom en fysisk konferanse med ungdom fra hele fylket.
12. Ungdomsrådet skal benytte seg av, og sørge for at det er muligheter for god kontakt med politikere og arenaer hvor man kan påvirke politikken.
13. Det skal være en trygg og inkluderende avgangsmarkering.
14. Ingen avgjørelser rundt avgangsmarkeringen skal tas uten at berørte ungdommer inkluderes.
15. Fylkesrussestyret skal arbeide for fler og bedre inkluderende fellesarrangementer.
16. Ungdomsrådet skal strebe etter å fjerne forbudet mot russegensere og russesymboler.
17. Kommuner og skoler skal støtte sosiale arrangementer for avgangselever.
18. Det skal være enkelt å engasjere seg, og ingen skal møtes med fordommer.
19. Ungdomsrådet skal jobbe for møte- og talerett i Telemarks fylkesting.

SAMFERDSEL

Telemark fylkeskommune er et bredt og variert fylke, med lange avstander. Det er dermed viktig at vi knytter sammen landskapet vårt med fylkesveier, kollektivtransport og tilstrekkelig skoleskyss. Dagens samferdsel i fylket vårt er ikke bra nok.

Derfor trenger ungdom at:

1. Ungdomsrådet skal jobbe for å forbedre kollektivtilbudet, og etterstrebe flere avganger og bedre forbindelser for å sikre tilgjengelighet for alle, uansett hvor de bor.
2. Ungdom bør ha gratis kollektivtransport til og fra skole uavhengig av avstand.
3. Skoletransporten skal være trygg, forutsigbar og tilpasset elevenes behov.

3.1 Bedre rutetider for å hindre frafall som følge av lang skolevei

4. Det skal være samarbeid mellom arrangementer og transport for å forhindre ruspåvirket kjøring og komme nærmere nullvisjon.
5. Øke kollektivtransporttilbudet i distriktene, inkludert billigere taxi for ungdom, slik at alle kan delta på fritidstilbud uavhengig av hvor de bor.
6. Øke antall nattbusser i helgene for å sikre trygt hjemreisealternativ og redusere risikoen for ruspåvirket kjøring blant unge.
7. Oppgrader holdeplasser med busskur og flere sitteplasser for å gjøre det mer komfortabelt å vente på bussen.
8. Det skal være trygt, trivelig og hygienisk å reise kollektivt i Telemark.
9. Optimalisere ruter og overgangsordninger slik at ventetiden reduseres, spesielt for de som pendler over kommunegrenser

UTDANNING OG KOMPETANSE

En av de største oppgavene Telemark fylkeskommune har er å organisere videregående opplæring. I Telemark har vi 11 videregående skoler og et stort antall lærebedrifter. Rundt 5500 elever og 1700 lærlinger og lærekandidater omfattes av Telemarks utdanningstilbud.

Derfor vil elever og lærlinger at:

1. Ungdomsrådet skal jobbe for at skoledagen er tilrettelagt for eleven.
2. Elever skal ikke få fravær når de oppsøker helsehjelp
 - 2.1 Besøk hos helsesykeleier, BUP, PPT og annen helsehjelp skal ikke regnes som fravær.
 - 2.2 Sykefravær og helsehjelp skal ikke inngå i 10-prosentgrensen.
3. Helsesykepleiere skal være tilgjengelige på skolen hver dag.
4. Det skal jobbes for bedre tilrettelegging for elever med nedsatt funksjonsevne i skolen, eksempelvis dysleksi og dyskalkuli.
5. Det skal jobbes for å reversere dagens fraværsordning
6. Det skal jobbes for at undervisningen skal inneholde livsaktuelle temaer, eksempelvis personlig økonomi.
7. Opplæringen i psykisk helse skal styrkes.
8. Forventingene i kroppsøving skal være tydeligere.
9. Skolereglementer skal tydeliggjøres og kommuniseres bedre.
10. Det skal jobbes for mer demokrati og politikk opplæring i videregående skole.
11. Undervisningsrom skal følge helsekrav for temperatur og ventilasjon.
12. Telemark fylkeskommune skal innføre fritt skolevalg.
13. Ungdomsrådet skal aktivt jobbe mot utenforskap.
 - 13.1 Skolene skal ha flere sosiale aktiviteter for å motvirke utenforskap
14. Tilbudene med videregående skoler i Telemark skal opprettholdes.

15. Det er viktig at elevene får styrket samhold og klasse miljø i overgangen mellom ungdomsskolen og videregående.
16. Laget rundt eleven må styrkes.
17. Ungdomsrådet skal jobbe for å styrke elevmedvirkningen i skolen, og styrke elevene og lærlingenes stemme.
18. Ungdomsrådet skal jobbe for en lovpålagt og styrket klassens time.
19. Rusundervisningen i skolen må forbedres.
20. Mer personlig tilnærming fra lærere og mindre klasser.
21. Oppfordre fylkeskommunen til å bedre opplæring av digitale verktøy i skolehverdagen.

FOLKEHELSE

Helse er et ytterst viktig tema for unge i Telemark.

Fylkeskommunen skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer god folkehelse. For å få det til trenger vi å ha fokus på å forbedre fysisk, psykisk og sosial helse for ungdom.

Ungdom i Telemark trenger derfor at:

1. Det skal ansettes flere kompetente helsefagarbeidere for barn og unge.
 - 1.1 Helsefagarbeidere skal ha kapasitet til elevmassen.
2. Det skal tilbys tolketjeneste for unge med minoritetsbakgrunn i helsetjenesten.
3. Strebe etter 24/7 tilgjengelighet for unges helse via telefon, internett og personlig oppmøte.
4. Styrke forebyggende arbeid mot avhengighet og synliggjøre lavterskeltilbud for hjelp.
 - 4.1 Gratis helsestasjon skal synliggjøres som lavterskeltilbud.
5. Motvirke usunne vaner knyttet til kosthold, søvn, alkohol, rus og trening.
 - 5.1 Ungdom skal få praktiske foredrag om helse, rus og trening
 - 5.2 Det skal arrangeres temadager som viser konsekvensene av ruspåvirket kjøring.
6. Det skal ansettes flere flerspråklige ansatte i helsetjenesten.
7. Helsekøer skal reduseres
8. Terskelen for sykemelding skal være høyere.
9. Ungdom ønsker gratis bind og tamponger på skoler.
10. Øke timer med fysisk aktivitet i skolen og forbedre helseundervisningen, spesielt om psykisk helse, samt skape mer åpenhet rundt temaet.
11. Bedre oppfølging i ung alder og støtte til pårørende ved selvmord.

12. Skape flere og bedre møteplasser og aktiviteter etter skoletid, spesielt i helger og ferier.
13. Bygge ut flere ungdomsklubber og arenaer for unge, med mulighet for ungdom til å ta styring.
14. Øke kultur- og fritidstilbudet for alle aldre, og gjøre de tilgjengelig for alle.
15. Lære unge å håndtere stress og prestasjonspress.
16. Mer informasjon om psykisk helse.

KLIMA OG MILJØ

Klimaendringene er en av de største utfordringene verden står overfor i dag. Telemark fylkeskommune har mål om å redusere klimagassutslippene sine med 60 prosent innen 2030. I 2050 skal vi ha et lavutslippssamfunn. Fylkeskommunen har en viktig rolle i dette arbeidet.

Ungdom vil derfor at:

1. Det skal være bedre og billigere kollektivtilbud gjennom grønn omstilling.
2. Ungdom skal få økt kunnskap om klimautfordringer i skolen.
3. Miljøvennlige energikilder skal ikke gå på bekostning av natur.
4. Telemark fylkeskommune skal vurdere kjernekraft som en fremtidig bærekraftig energikilde.
5. Klima- og miljøtiltak i landbruket skal ivareta dyrevelferd
 - 5.1 Midler som skader dyr eller påvirker naturlig atferd skal ikke brukes.
6. Ungdomsrådet ser på viktigheten av å bevare naturen.
7. Ungdomsrådet skal jobbe for at det blir mer gjenbruk.
8. Det trengs flere tiltak for å minske klimautslipp, og satse på fornybare ressurser.
9. Det burde være flere muligheter for sortering på offentlige arenaer.
10. Ungdomsrådet mener det burde tilrettelegges mer for å produsere mer lokal mat.

KULTUR

Å arbeide for et levende kulturliv i fylket er en viktig oppgave for Telemark fylkeskommune. Fylkeskommunen skal være en aktiv og samskapende bidragsyter i å bygge tilhørighet, motvirke utenforskap og fremme demokrati i regionen.

Derfor ønsker ungdom at:

1. Det skal etterstrebes å gjøre det billigere å delta i kulturskolen for familier med dårlig inntekt.
2. Kulturkort skal tilbys som gir rabatter på kulturtilbud og opplevelser for unge.
3. Ungdomsrådet skal jobbe for å innføre en arbeidsgruppe som skal jobbe med hva som blir vist rundt på skolene i Telemark av kultur, og som inkluderer ungdom.
4. Det etterstrebes at ungdom kan delta i utviklingen av DKS og være med på å velge ut de beste forestillingene for unge.
5. Det skal være mer praktisk og lokal kultur i DKS og lignende ordninger.
 - 5.1 Elever skal få delta i praktiske kulturaktiviteter.
6. Kulturarv, kunst og arkitektur skal bevares.
 - 6.1 Historiske bygg skal ikke moderniseres unødvendig
7. Utenlandsk kultur skal inkluderes mer i kulturtilbudet.
8. Det skal arrangeres flere kulturdager i skolene.
9. Elevers tro og livssyn skal respekteres og kunne uttrykkes fritt.